

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Újabb nagy sikerek az északi orosz harctéren

Below csapatai Dünaburg előtt elfoglalták az oroszok előállítását — A wilnai orosz hadsereg ellenállása megtört — Lipót herceg hadserege folytatja előnyomulását Minsk felé — Wolhyniai csapataink visszaverték az oroszok támadásait — Nagy harcok a déltiroli határon

Debrecen, szeptember 23.

Az északi orosz hadszíntéren tegnap lezajlott események a szövetséges német haderők újabb nagyszabású sikereit hozták meg. — A hadműveletek a Keleti-tengertől egészen a rokitnoi mocsarak északi szegélyéig húzódó frontnak minden szakaszán olyképen alakulnak, hogy az orosz seregek, ha sikerül is megmenekülniök a teljes katasztrófától, a visszavonulásnak egyre nehezebbé váló feladatát csak olyan rettenetes áldozatok árán lesz képes megoldani, hogy többé mint veszedelmes tényező nem jöhet számításba a hatalmas világmérvényben.

A kurlandi mezőkön Below tábornok csapatai heves harcokban állanak a Riga és Friedrichstadt közötti Dűna-szakaszon, az itt még folyamatban levő mérkőzés sorsára azonban igen nagy befolyással van a Dünaburg körüli küzdelem, amely tegnap megint nagy lépéssel vitte előbbre a németeket a rendkívül fontos vár és vasuti gőcpont birtokának megszerzésére irányuló törekvésükben. A Dünaburgtól délnyugatra tegnapelőtt végrehajtott nagyszerű áttörési művelet után a németek tegnap a vár nyugati arcvonalan épült orosz előállást rohamozták meg és pedig teljes sikerrel. Ilyenformán a várvédő seregnek nincs más választása, mint vagy az elvonulás, amíg csak egy utjuk is szabadon áll, vagy pedig a végsőkig folytatandó ellenállásban való elbukás.

A wilnai orosz hadsereg, amely Wilnából való elmenekülése után a megerősített várostól keletre épített állásokban megállott, három napig tartó kétségbeesett ellenállás után tegnap kénytelen volt meghátrálni Scholz tábornok hadseregének támadásai elől és tovább folytatja visszavonulását. Ennek az orosz hadseregnek a helyzete rendkívül válságossá vált: Scholz üldöző csapatai nyomon követik, a Wilija folyó középső szakasza mentén Eichhorn tábornok csapatai várják halálos ölélsre, délnyugati irányból pedig Lipót bajor herceg Minsk felé előnyomuló serege veszélyezteti a visszavonulását. A legközelebbi napok eseményeit joggal várja feszült izgalomban az egész világ. A déli orosz hadszíntéren csak Wolhyniában voltak harcok: csapataink a várháromszög területén visszaverték az orosz támadásokat.

Az olasz háború ma lépett az ötödik hónapjába. A forduló alkalmából méltó elismeréssel adózik vezérkarunk a monarchia délnyugati határán örökös hős csapatainknak, a

melyek négy hónapon át összezúzták a hit-szegő ellenség minden támadását.

Mai távirataink:

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A kelet-galiciai harctéren a nap általában csendben telt el. Csak előrehatolt osztagok közötti csatározás folyt.

Az Ikwa és a Styr mentén több helyen heves harcok fejlődtek ki. Így Nowo-Pocajew-től délkeletre két orosz támadást véresen visszavertünk. Egy ellenséges gyalogezred az Ikwa torkolata közelében éjjel ájtutott a Styren, de csapataink ellentámadása elől nagy veszteségeket szenvedve volt kénytelen a keleti partra visszamenni. Ma csapatainkat, amelyek Lucktól keletre voltak, a Styr nyugati partján levő hadállásokba vettük vissza.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya): A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Lennevadentől délnyugatra a harc még nem ért véget. Tegnap ellentámadásunk alkalmával 150 oroszot elfogtunk.

Dünaburgtól nyugatra is sikerült az előretolt orosz állásba behatolnunk. 17 tisz, 2105 főnyi legénység és 4 gépfegyver jutott kezünkbe. Az ellenség ellentámadásait a Dünaburgtól délnyugatra általunk elfoglalt vonalak ellen visszautasítottuk.

Az Oschmjanjyól északra és Subotnikitől (a Gavia mellett) keletre eső területek közti szakaszon az oroszok ellenállását megtörtük. Csapataink követik a hátráló ellenséget, amely több mint 1000 foglyot hagyott hátra.

Jobbszárnyunk Nowogrodoktól északra harcol.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Walewkától nyugatra elfoglaltuk az oroszok állását. Itt 3 tisztelet és 380 főnyi legénységet elfogtunk és 2 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Tovább délre a helyzet változatlan.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: Logisintől északkeletre és keletre tovább harcolunk.

Délkeleti hadszíntér: A helyzet nem változott.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az orosz visszavonulás nehézségei

Rotterdam, szeptember 23. A Times szeptember 20-ról keltezett pétervári táviratot közöl, amely azt mondja, hogy az orosz hadsereg minden vitésége dacára visszavonulási területe egyre szűkebb lesz. Tudni kell, hogy ez a körülmény nagyon megnehezíti az orosz nagyvezérkar feladatát s az orosz hadseregek mozdulatait megláthatja. A Times ezt a táviratot kiinduló pontul használja fel vezércikkéhez, amelyben Oroszország helyzetét nagyon kedvezőtlennek mondja és újra hangoztatja az általános védkötelezettség bevezetésének szükségességét Angliában.

Hol van Kuropatkin?

Hága, szeptember 23. A „Birsowia Wjedomosti” Kuropatkin tábornokot mint a legnagyobb orosz stratégák egyikét jellemzi és kérde, hogy miért nem ruháznak rá parancsnokságot?

Az orosz kormányválság

Stockholm, szeptember 23. A Rjecs hosszú cikket közöl ezzel a címmel: „Goremykin diktátor”. Az új támadások most már nem általában a kabinet ellen, hanem csak a miniszterelnök személye ellen irányulnak.

Kopenhága, szeptember 23. Goremykin miniszterelnök tegnap a főhadiszállásról hat órai késéssel érkezett Pétervárra, mert vonata kisklott.

Zavargások és sztrájkok Pétervárott

Stockholm, szeptember 23. Pétervár északi külvárosának utcáin és a wiborgi oldalon nagy tüntetések voltak a дума elnapolása miatt. — A tüntetők vörös zászlókat vittek és ezt kiáltották:

— Le a kormánynyal!

Az összes gyárak harmadrésében be-szüntették a munkát.

A Mir című lapnak beküldték Florow tábornoknak, a pétervári kerület parancsnokának felhívását, amely ezt mondja: A munkások mindenféle kérdéseket vitattak meg a gyárépü-

letekben és összejöveteleiket az utcára helyezték át, aminek utcai botrányok és munkabeszüntetések voltak a következményei. Főparancsnokunk: *Ruskij* tábornok, az ilyen cselekményt *hazaárulásnak* minősíti. *Habár tájékoztatásan* érezzük is a *harctéri eseményeket*, mindazonáltal semmiesetre sem jogosultak a belső zavargások. Figyelmeztetlek benneteket: szolgáljatok és dolgozzatok.

Bark pumpoló utja

Brüsszel, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) *Bark* orosz pénzügyminiszter londoni tárgyalásai során valóságos *ultimátumot* intézett az angol kormányhoz. — *Bark az összes orosz hadirendelések kifizetését követeli s ezen felül még két milliárd rubel készpénzt a háború folytatására.*

Az olasz háború

Nagy harcok a tiroli határfronton

Budapest, szeptember 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

A tiroli határszakaszon több kisebb ütközet volt.

A Tonale-szakaszon, valamint Condinótól északra és keletre kisebb olasz csapatok támadásait vetettük vissza.

A vilgereuthi és a lafrauni fensik újra az ellenség nehéz tüzérségének tüze alatt állott.

A Monte Costont védő bátor csapataink, akik ezt a messze arcvonalunk előtt levő határhegyet védték meg a nagy számbeli túlerővel ezt támadó ellenséggel szemben, ma korán reggel ebből a több mint tízszeres túlerő által megtámadott és már csaknem teljesen körülvárt hadállásból kivonultak.

A Dolomit-szakaszon a tüzérségi harcok nagy heveséggel tartanak.

A karinthiai arcvonalon tegnap este egy alpine csapat megkísérelte, hogy a Monte Peralbán vonalainkat áttörje. Nagy veszteségeket okozva vertük vissza támadásukat.

A tenger melléki arcvonalon csapataink tevékenysége tüzérségi harcok és lövészárokharc keretében egyes sikeres vállalkozásokra szorított.

Ma zárul le az Olaszország elleni háború negyedik hónapja. Az olaszok ezen hónapok alatt nem szánták rá magukat nagyobb szabású harci vállalkozásokra, hanem csak egyes terepszakaszok ellen intéztek néha több hadosztályt tevő haderőkkel támadásokat. Mind hiába: arcvonalunk szilárdabban áll, mint valaha.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz-francia veszekedés

Berlin, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Nationalzeitung* jelenti Luganóból: *Az olasz-francia viszony erősen kiélesedett.* A két ország között újból föléledtek az ellentétek az Aegei-tengeren, a Földközi-tengeren és az észak afrikai partokon való érdekek miatt. Az *Idea Nazionale* legutóbbi számában *háborúval fenyegeti Franciaországot, ha hátráltatja az olasz törekvéseket.*

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya): *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

Mindkét ellenfél tüzérsége és repülői az egész harcvonalon igen élénk tevékenységet fejtettek ki, amelynek a derült időjárás kedvezett.

Nyilván a souchezi temetői állás ellen tervezett támadást az ellenség tüzelésünk következtében nem hajtotta végre.

Egy ellenséges repülő tüzünkben St. Menhouldtól északra égve lezuhant. Egy másik, légi harc után, Vouzierből délkeletre, volt kénytelen leszállani. A bennülőket elfogtuk. Pont a Mousson felett egy német repülő két franciával folytatott harcban az egyiket lelőtte. A repülőgép a német és a francia arcvonalak között égve lezuhant.

Bryan Wilsonnál

Berlin, szeptember 23. — Washingtonból táviratozzák: *Bryan* volt külügyi államtitkár ma első ízben jelent meg lemondása óta a Fehér Házban és hosszasan tanácskozott *Wilson* elnökkel. *Bryan* látogatását élénken kommentálják.

A Dardanellák ostroma

A török főhadiszállás jelentése

Konstantinápoly, szeptember 23. A főhadiszállás jelenti szeptember 22-ikéről:

Anaforta vidékén tüzérségünk ágyutüze a balszárnyunk előtt fekvő ellenséges lövészárokokban és ellenséges táborban tüzet okozott, a mely két órán át tartott.

Az *Ari Burnu* szakaszon az ellenség 20-ról 21-ikére virradó éjjel aknát robbantott, amely jelentéktelen károkat okozott. A károkat rövidesen kijavítottuk.

A *Seddil Bahr* szakaszon az ellenség szeptember 21-én délelőtt bombavetésekkel kísért heves ágyuzást kezdett balszárnyunk ellen. — Útegeink viszonyozták a tüzelést és elhallgattatták az ellenséges tüzérséget.

Szeptember 21-én flottánk a *Fekete-tenger szénrakodó kikötőiből* három „*Bistrii*” típusú orosz torpedónaszádót elűzött.

A többi fronton nem történt jelentősebb esemény.

A szerb harctérről

Budapest, szeptember 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A főhadiszállás jelentése:*

A délkeleti hadszíntéren nincs lényeges esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Pánik Szerbiában

Szófia, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Balkanska Posta* jelenti, hogy az osztrák-magyar és német seregek hadműveletei megkezdésének hírére Szerbiában általános pánik lett urrú. — *A hivatalos körök kritikusnak mondják Szerbia helyzetét. A koronatanácsot egybehívták. A bolgár mozgósítás híret Szerbiában nagy megdöbbenéssel fogadták.*

Az oroszok magyarországi szerb foglyai

Hága, szeptember 23. A *Temps* jelenti: Oroszország följajánlotta a szerb kormánynak, hogy az Oroszországban tartózkodó összes magyar honos szerb foglyokat kiszolgáltatja Szerbiának katonai szolgálatra.

Nikita a fronton

Bécs, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Südslawische Correspondenz* jelenti Cetinjéből: *Nikita* király újból meglátogatta katonáit az arcvonalon és buzdító beszédet intézett hozzájuk. Rövidesen ismételt alkalmatok lesz, — mondta a király, — hogy helytálljatok a szerbségért vívott küzdelemben.

Bolgár-szerb hadi készülődések

Szófia, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) *A szerb hadvezetőség nagyobb erőket vont el a dunai frontról és azokat a bolgár határra vetette.*

Lugano, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Corriere della Sera* jelenti, hogy *Bul-*

gária a szerb határra dobja lovasságát és a vasutakat készenlébbe helyezi.

Pasics forradalomtól félt

Szófia, szeptember 23. (Az Est.) *Pasics* közölte *Csapasikow* nisi bolgár követtel, hogy *Szerbia nem teljesítheti Bulgária kívánságait a terület átengedésére nézve belforradalom felidézése nélkül.* — *Pasics* továbbá azt mondta, hogy *Bulgáriának és Szerbiának* összetartásra van szüksége, mert hatalmas túlerők indulnak ellenük. *Csapasikow* erre azt válaszolta, hogy a nyilatkozat meglepetésszerűen érte s mivel nincs utasítása, jelentést fog tenni a kormányának. Azonban tiltakozott a „*kivánság*” kifejezés ellen, mert *Bulgáriának* nincsenek *kivánságai Szerbiával szemben, hanem jogos követeléselei.*

A nisi követ értesítése után a bolgár minisztertanácsot összehívták. A tanácskozáson résztvevő a vezérkari főnök és a generalisszimusz. A tanácskozás után elrendelték a mozgósítást.

Románia és Görögország semlegességük maradjon

Berlin, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) Beavatott diplomáciai körökben biztosan számítanak arra, hogy *Románia és Görögország a küszöbön álló balkáni konfliktusban megőrzik semlegességüket.* (Localanzeiger.)

Athén, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) Itt nagy érdeklődéssel kísérik *Románia* magatartását. Hír szerint az *entente legutóbbi lépései meghiúsultak Romániának semlegességéhez való ragaszkodásán.* A görög közvéleményt szintén hidegen hagyják az entente ígérétei.

Szófia, szeptember 23. *Radoslawow* miniszterelnök közölte a román és görög követtel, hogy *Bulgária mozgósítása nem irányul sem Románia, sem Görögország ellen.* A görög követ erre kijelentette, hogy a központi hatalmaknak *Szerbia* elleni offenzívája folytán bekövetkező bolgár-szerb konfliktus a szerződés értelmében *nem kötelezi a görögöket beavatkozásra,* legfeljebb a szalonikii vasútvonal megvédése céljából *megszállják Doriant és Ghevgelit.*

Az entente kudarca a Balkánon

Rotterdam, szeptember 23. Konstantinápolyból jelentik: *Az entente diplomáciája nagy fiaskót vallott a Balkánon.* Utolsó nagy sikere Olaszország hadüzenete volt Ausztria-Magyarország, majd Törökország ellen. Bukarestben, Szófiában és Athénben az entente diplomáciája hajótörést szenvedett. *Sasanownak* a dumában tett azon kijelentése folytán, hogy Oroszország Konstantinápolyt akarja, az *entente eljásztotta Románia és Bulgária szimpátiáit.*

Romániát illetően a *Courant* azt írja, hogy *Costinescu* pénzügyminiszter a központi hatalmak elé a legnagyobb nehézségeket gördíti, ugyanakkor azonban szabadon engedi keresztül Oroszországból a hadianyagot Szerbia részére. Bukarestben attól félnek, hogy *a központi hatalmak győzelmes elnyomulása Románia teljes bekerítésére fog vezetni.*

Ezzel szemben a *Times* megbízható helyről azt jelenti, hogy *Románia semlegességének minden megsértése ellen védekezni fog.*

A török-bolgár megegyezés

Basel, szeptember 23. — A *Corriere della Sera* jelenti Londonból: Athénből érkezett jelentés szerint a *Bulgária részére átengedett török terület tényleges átadása tegnap történt meg* számos török és bolgár személyiség jelenlétében, akik a múlt csütörtökön az erre vo-

natkozó érkezték

Török

Francia irati Iro stantiná irnak a emelik, dőést C dardanel

Rado

Szó ma Ra gyűlést Genadie hívást, hívták m hogy pá A mányn a követ

a kormá alakulás nulásom szolgálta a vélem elől, min pillanatb hogy mlt tudja, va vezették gették vo nek új, az lett volna ezekben helyezte fogva, bá lyemen, szerencsés részére.

Bo Buk talmakka a Brafiar kövesse talában különöser ujságokb löletes és ról, most közléseit, kezdettől tak, távo kával, ar szemben

Ro

Buk talmakka a Brafiar kövesse talában különöser ujságokb löletes és ról, most közléseit, kezdettől tak, távo kával, ar szemben

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

A M szerződés

natkozó jegyzőkönyv aláírására *Drinápolyba* érkeztek.

Török vélemény

Bulgária magatartásáról

Frankfurt, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Frankfurter Zeitung* jelenti Konstantinápolyból: A lapok nagy meglepéssel írják a bolgár mozgósítás elrendeléséről és kiemelik, hogy *Bulgária döntése megadta a végdöntést Oroszországnak, Franciaországnak és a dardanellai hadjáratnak egyaránt.*

Radoslawow kormányon marad

Szófia, szeptember 23. A kamara többsége ma Radoslawow miniszterelnök vezetése alatt gyűlést tart. Érdekes, hogy a Stambulow-párt *Genadiew-csoportja nem kapott e gyűlésre még hívást, hanem csak Petkow miniszter híveit hívták meg. Azt várják, hogy Genadiew, mint-hogy pártja dezavualta, vissza fog lépni.*

A Radoslawow-kabinet mindenestre kormányon marad. A miniszterelnök e tekintetben a következőket jelentette ki:

— *Egy időben el voltam határozva, hogy a kormánytól visszavonuljak. Az események alakulása azonban azt mutatja, hogy visszavonulásom súlyos jelentőségű lett volna és tápot szolgáltatott volna politikai ellenfeleimnek arra a véleményre, hogy menekülök a felelősség elől, mintha ahogyan Gesow tette 1913-ban, a döntő pillanatban. — Másrészt pedig nem tudtam, hogy milyen kezekbe kerül azután Bulgária. Ki tudja, vajon nem ismét esztelen politikusok vezették volna-e a kormányt, vajon nem kergették volna-e Bulgáriát olyan akcióba, amelynek új, az elsőnél is veszedelmesebb katasztrófa lett volna a következménye. — Visszalépésem ezekben az időkben a legnagyobb felelősséget helyezte volna vállaimra a nemzet előtt. Ennél fogva, bár fáradt vagyok, ki kell tartanom helyemen, hogy megvédjem Bulgária érdekeit és szerencsés jövőt biztosítsak a bolgár nemzet részére.*

Románia irigyl Bulgáriát

Bukarest, szeptember 23. A központi hatalmakkal érző újságok folytatják a támadást a Bratianu-kormány ellen és fölszólítják, hogy *kövessen Bulgária példáját.* A sajtó hangja általában barátságosabb Bulgária irányában s különösen feltűnő ez a változás az oroszbarát újságokban, amelyek a háboru óta mindig gyűlöletes és célzatos híreket közöltek a bolgárokról, most pedig lenyomatják a szófiai újságok közléseit. Azok az újságok azonban, amelyek kezdettől fogva a központi hatalmak hívei voltak, távolról sem értenek egyet azzal a politikával, amelyet Bratianu most a bolgárokkal szemben követ.

A Moldova megállapítja a török-bolgár szerződésről, hogy ezzel a bolgárok egyik régi

vágya teljesült és azt írja, hogy *Romániának is lehetett volna ilyen örömnappja, ha a román kormány már egy hónappal ezelőtt elfogadta volna azt, amit a központi hatalmak neki kínáltak.* Az újság összehasonlítja a bolgár államférfiakat a román vezető politikusokkal és arra a következtetésre jut, hogy Bratianu politikája sokkal gyengébb, mint a bolgár államférfiaké, akik mindig józanul fogták föl a helyzetet és az országot mindig helyes irányban vezették.

A *Minerva* vezető helyen azt írja, hogy *ma egész Európa figyelme a kirkkilisszei hősök népe felé fordul.* Bulgáriában mindenki egy volt a nemzet legfontosabb kérdéseiben, ott nem volt széthúzás a pártok között s ha sokan voltak is, akik az oroszokért lelkesedtek, hazaszeretük mindig nagyobb volt az oroszimádásnál. Történeti visszapillantásokkal mutatja ki azután a *Minerva*, hogy a bolgár nép mindig józan és életrelvő volt és Románia, amely közvetlen szomszédságban élt vele s egészen közelről ismerhette, mindig mellőzte és most sem akarja példáját követni.

Görögország magatartása

Athén, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) A kormány *hivatalos kommunikét tett közzé, amely hangsúlyozza, hogy a kormány nyugalommal szemléli az események fejlődését és megteszi a körülmények által követelt intézkedéseket, hogy szembenézhesen minden eshetőséggel.* A király, Venizelos miniszterelnök és a vezérkar főnöke között teljes egyértelműség uralkodik.

Riadalom Londonban

a bolgár mozgósítás miatt

London, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) Bulgária mozgósításának híre Londonban mély benyomást keltett. — *Lansdowne* lord egész nap tárgyalt a román és a görög követekkel. *Remélik, hogy mind a két államot rábírhatják a Bulgária elleni mozgósításra. — A helyzet komoly. A tőzsdén nagy pánik tört ki.*

Az entente fenyegeti Bulgáriát

Bukarest, szeptember 23. (Az Est.) — A *Seara* értesülése szerint az entente közölte Radoslawow bolgár miniszterelnökkel, hogy *amennyiben Bulgária megtámadja Szerbiát, úgy angol, francia és olasz csapatokkal is szemben találja magát.* Az entente azt tervezi, hogy Valonán keresztül olasz csapatokat, Szalonikín keresztül pedig angol és francia csapatokat visz Szerbia támogatására.

KÖZOKTATÁS

— **Esti kereskedelmi szaktanfolyam.** A folyó 1915—16. iskolai évben a Debreceni Kereskedelmi Tanintézetben ismét megnyílik az esti kereskedelmi szaktanfolyam. A tanfolyam célja, hogy kereskedelmi alkalmazottak és oly egyének, akiknek nem állott módjukban, hogy kereskedelmi iskolát végezzenek, a kereskedelmi életben való legszükségesebb ismeretekre kiképeztessenek. E tekintetben különösen alkalmas a tanfolyam elvégzése a napközben kenyérkeresettel elfoglalt felnőtteknek, — férfiaknak, nőknek egyaránt — akik a legszükségesebb kereskedelmi szakismereteket óhajtják elsajátítani. A tanfolyam október elsejével kezdődik és tart május 31-ig. A beirási és évi tandíj, amely a tanfolyamra való jelentkezés alkalmával azonnal lefizetendő, K 65.— azaz hatvanöt korona. A beírás szeptember hó 22-től kezdve naponként d. e. 11—12 óra között a felső kereskedelmi iskola igazgatósági irodájában történik. A tanfolyamra jelentkezők a beírásakor születési és utolsó iskolai bizonyítványukat bemutatni tartoznak. Az igazgatóság.

A cukor-árak Debrecenben és Hajdúvármegyében

A kormány rendelete

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

Fogyasztási cukorért a nagykereskedési forgalomban 100 kilogrammonként legfeljebb 2 koronával magasabb ár számítható annál az egyes fogyasztási helyekre szóló fuvarkülönbözetet teljes kocsirakományra nézve már magában foglaló alapárnál, amely az illető fogyasztási helyen érvényben van. A nagykereskedési forgalomban megállapított legmagasabb árak fogyasztási cukorra és pedig elsőrendű nagy süvegekre, helyt érkezési állomás, teljes kocsirakományban, készpénzfizetés mellett, 2 százalékos pénztári engedménnyel értendők. — Ha nem elsőrendű nagy süvegekben történik a szállítás: árlevonásnak van helye. Ha a megvett cukor az eladó nagykereskedő üzleti helyiségeiből vagy raktárából szállítatik el, vagy ott adatik át, az eladó nagykereskedő a 2 koronán felül fuvarozási költségek és esetleg helyi illetékek címén azt az összeget is felszámíthatja, amelyet a közigazgatási hatóság megállapított és közzétett.

A fogyasztási cukornak az I. rendű nagy süveg alapon *Hajdúvármegye és Debrecen* fogyasztási helyekre szóló fuvarkülönbözetet teljes kocsirakományra nézve magában foglaló alapárak ezek:

Balmazújváros 99.10, Debrecen 98.90, Hajdúszörmény 99.25, Hajdudorog 99.40, Hajdúhadház 99.05, Hajdúnánás 99.45, Hajdúszoboszló 98.70, Kaba 98.55, Nádudvar 98.75, Püspökkladány 98.45, Tiszacsege 98.80 korona.

Az a legmagasabb ár, amely fogyasztási cukorért a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban követelhető, a következő:

A fenti alapárhoz hozzáadható a nagykereskedési forgalom részére 100 kilogrammonként engedett 2 koronás ártöbblet és kilogrammonként legfeljebb 8 fillér. Az így megállapított árhoz, amennyiben nincs helyben vasúti állomás, még fuvarozási költségek és esetleg helyi illetékek címén azon összeg is felszámítható, amelyet a közigazgatási hatóság megállapított és közzétett. A közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban az eladó a nagykereskedő által neki esetleg felszámított fuvardíj többletköltséget és egyéb költséget a fogyasztónak nem számíthatja fel. A közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban eladott cukor árának a kiszámításánál az árnak 1 filléren alóli törtrésze figyelmen kívül marad abban az esetben, ha legalább 1 kg. fogyasztási cukor árusítatik el, egy kilónál csekélyebb mennyiségű cukor elárusításának esetében az 1 filléren alóli rész egy teljes fillérnek veendő számításba.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK: *Rip van Winkle*, regényes operett.
SZOMBAT: *Aranyvirág*, operett.
VASÉRNAP: Délután: *Tökéletes asszony*, operett. Este: *Piros bugyelláris*, népszimű.

Apollo

Ma, pénteken
Előadások 5 és 7 órákor mérsékelt, 9 órákor
rendes helyárral.

Minden sikert felülmul!

Az
alaskai
bányarablók.

Látványos kalandortörténet 8 felvonásban.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Péntek Szombat Vasárnap
1915 szeptember hó 24., 25., 26.

Művészi dráma! Szenczácló!

A FÜRDŐZŐ NYMPHA.

Isgalmas dráma 3 felvonásban.
Főszereplő: Johanna Tervin.

Haroz a szerelemért. Dráma.

Háborus képek. Aktuális.

HYDROAUTO.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órákor rendes helyárral. Szombat és vasárnap 8 órákor félhellyel. Folytatolagosa bemenet.

HIREK

Tisza István gróf a debreczeni tudományegyetemhez

A tudományegyetem kományzásának átvétele alkalmából Bernolák Nándor dr. rektor felterjesztést intézett Tisza István gróf miniszterelnökhöz, amelyben a kormány további melegeklődését és jóindulatu támogatását kérte az egyetem fejlesztéséhez. Utalt a rektor a magyar nemzetnek e városban duzzadó öserejére, valamint az egyetemnek helyét átengedő százados református kollégium nagy hagyományaira és értékes intézményeire, amelyek az egyetemre váró nagy feladatok megoldását jelentékenyen megkönnyítik.

Tisza István gróf meleghangu leirattal válaszolt, amely biztató reményt nyújt arra, hogy a világháború kitörése után megnyílt egyetem az állam mai nehéz viszonyai között is elérheti fejlődésének tervebe vett arányait. A leirat így szól:

Nagyságos Rektor Ur!

Folyó évi szeptember hó 10-én 58/915-16. sz. a. kelt felterjesztésére értesitem Nagyságodat, hogy a m. kir. kormány csak a megkezdett uton halad tovább akkor, midőn a debreczeni m. kir. tudományegyetem fejlődését a jövőben is töle telhetőleg jóindulatu támogatásban kívánja részesíteni.

A magam részéről pedig a visszaemlékezés őszinte örömevel gondolok a debreczeni m. kir. tudományegyetem bölcsőjét képező ősi református kollégium évszázados nagyértékű hagyományaira, valamint az egyetem felállítását elősegítő nemes és kitartó áldozatkészség szebbnél szebb megnyilvánulásaira és már ezeknek alapján is megkülönböztetett meleg érdeklődéssel kísérem figyelemmel az ifjú egyetem fejlődését s odaadó óhajással remélem izmosodását, hogy ekképen a hozzáfűzött szép remények valóra válván: legyen ez egyetem az igaz tudományok mindenkori otthona, hazánk üdvére és boldogulására, a magyar nemzet örök dicsőségére.

Budapest, 1915. évi szeptember hó 17-én.

Tisza.

— A 43—50 évesek behívása. Bécsből táviratozzák a Magyar Távirati Irodának, hogy a 43—46 éves népfőlkélok közüül azokat, akik a bemutató szemlén alkalmasnak találtattak, valószínűleg november 16-án, a 47—50 éves népfőlkélok pedig két héttel később szándékoznak behívni.

— A városi levéltár átszervezése. A városi levéltár rendezésére alakított bizottság ma délután 4 órakor Csűrös Ferenc dr. kulturatanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a levéltári szabályrendeletet tárgyalták. A szabályrendelet szerint az irattár okmányait csakis tudományos kutatás céljára fogják kiadni betekintésre, a hivatalos órák alatt. A városi birtojkogaira vonatkozó okmányokat a polgármester adhatja ki a városi főügyész véleményének meghallgatása után. A bizottság elfogadta a szabályrendelet-tervezetet, amely most már a városi tanácshoz kerül.

— Debrecen fölterjesztése a vágóállatok árának maximálása végett. Rostás István főkapitány beadványt intézett a város tanácsához a türheteretlen husrágóság enyhítésének kérdésében. Arra irányul a főkapitány beadványa, hogy a tanács intézzen fölterjesztést a kormányhoz az iránt, hogy országosan állapítsa meg az élő sertés, szarvasmarha, borjú és juh maximális árát, mert csak ily módon lehet megakadályozni a hus árának folytonos emel-

kedését. Együttal kérjen jogot a város arra is, hogy az elrejtett szalonna- és zsirkészleteket felkutathassa és rekvirálhassa. — A tanács egyhangulag magáévá tette a főkapitány javaslatát és azoknak megfelelő felterjesztést intéz a kormányhoz. — Ezzel kapcsolatban följáraban kéri a város a miniszteriumtól azt is, hogy az élelmiszeruzsorát elkövetőkre vonatkozó iteleket soron kívül bírálja el, hogy a büntetés rövid időn belül végrehajtható legyen, mert csak így lehet számítani a szigorú büntetések viszsziarizáló hatására.

— Az alaskai bányarablók. A mozgósíházak már kirukkoltak az új slágerekkel, melyek között első helyen áll „Az alaskai bányarablók” című 8 felvonásos kalandor-történet, melynek fővárosi bemutatójáról hasábokban számoltak be a hírlapok. Ezt a nagyszabású izgalmas cselekményű filmujdonságot pénteken, szombaton és vasárnap tízte műsorára az Apollo. A kassa-darab természetesen Debrecenben is nagy sikerre és telt házakra tarthat számot, mert a mi közönségünket is — mi tagadás — az ilyenfajta idegekre ható izgalmas meséjű darabok érdeklik elsősorban. — Természetesen találjuk, hogy lesznek olyanok is, akik a darabban előforduló birközési jelenetet többször is megnézik, mivel ez a birközés nem olyan szinpadí birközés-féle, hanem az ellenfelek itt igazán és ugyancsak komolyan törnek egymásra és a szó teljes értelmében marcangolják egymást. Mint mondják, ez a jelenet felejtethetetlen és végtelenül izgalmas. Egyébként a darab gazdag és változatos jeleneteivel a közönség érdeklődését mindvégig ébren tartják. Ma az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— A Debreceni Első Takarékpénztár értesíti ügyfeleit, hogy az 1915. évi szabad hadi kötvényeket a kiadott pénztári elismervények bemutatói a délelőtti hivatalos órákban a pénztárnál átvehetik.

— Uj árverés a Mandel-féle városi földbirtokra. Megirtuk a minap, hogy a város tanácsa új árverést tűzött ki arra az 1426 hold és 787 négyezögöl területű pallagi városi földre, amelyért Mandel Samu, a mostani bérlője, a nyáron tartott árverésen 28,001 korona bért ígért meg, de a szerződés aláírására nem jelentkezett, hanem azt kérte, hogy október 1-től fogva ne tekintse őt a város bérlőjének. Az ő kárára és veszélyére elrendelt árverést tegnap tartották meg. Goldstein Menyhért a szeszgyár felépítésének vállalása mellett 16,000. a nélkül pedig 19500 korona évi bért ajánlott meg. — Fried és Láng debreceni birtokosok 20,000 koronát ígértek. Gruner Lipót gazdasági tanácsnok az árverés eredményét ma délelőtti mutatta be a tanácsnak, amely nem tartotta azt kielégítőnek és szeptember 28-ra újabb árverést tűzött ki.

— A Fröhlich-féle csödtömegeből megvett összes irodai szerek, valamint a még meglevő iskolai cikkek, füzetek, könyvek, iskolatáskák, stb. elárúsítása még rövid ideig tart. Üzlet-helyiség Szent Anna-utca 1.

— Az olasz nyelv használatának korlátozása. A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, amely szerint az olasz nyelv használatát a táviratozásnál eltiltotta és csupán azokon a helyeken van megengedve, ahol az olasz nyelvet beszélők általában.

— Letartóztatások a nagyváradi villamospanama ügyében. A nagyváradi villamosmű botrányának ügyében, amely most a bünygyi hatóságokat foglalkoztatja, tegnap szenzációs fordulat történt. Kolb Géza vizsgálóbíró ugyanis napok óta tartó kihallgatások után Belányi Imre volt villamos-igazgatót és büntársát, Reichel Henriket letartóztatta, ellenük a vizsgálati fog-ságot elrendelte.

— A Halápon 21 hold jó termő föld olcsó árért kiadó. Értekezhetni: Goldmann József zárgondnokkal, Központi Bank.

— 35 dekás tábori postadobozok, melyben a harcérre élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohány-tűzsdében.

Apró hirdetések

Porfedeles
új salon cimbalom eladó.
Homokkert Bujdosó utca
38. sz.

Fehérnemű varróút
keresek Sestakert Kom-
lósey-ut 27.

Kapucódnál
bármilyen felirással kap-
hatók a kiadóban.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kap-
ható Piac-utca 49. szám
alatt.

Zemáne
című tábla megrendelhető
Hoffmann és Kronovitz
cégnél Piac-u. 49.

Lakbérleti szabályzat
Kiadó cédulák bármilyen
felirással kaphatók a ki-
adóhivatalban.

Használt
jókarban lévő könyv-
szekrényt keresünk köl-
csón, míg a háboru tart.
„Katona-Otthon.”

Ügyes bejárónót
vagy minden es cselédet
azonnal felveszek Budai
Ésaiás-utca 3. sz.

Tarkavarrónót
keresek, jelentkezzen
Bika II. emelet 2. szám
alatt.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a
kiadóhivatalban.

Hakulár papíros
kapható a kiadóban.

Tarhonya

tiszta buza lisztből
készült vizes tarho-
nyát mázsánként 100
K-ért szállítok. Czím
kiadóhivatalban.

Szép butorozott szoba
villanyvilágítással közel
a fűtőhez, azonnal ki-
adó. Ugyanott többféle
kályhák eladók. Iskola-
utca 8. sz.

Finom hímzéseket,
horgolást, fehérnemű
varrást és javítást elfo-
gad egy hadbavonult
családanya — olcsó árak
mellett. — Kéri a n. é.
közönség pártolását,
hogy családját a háboru
tartama alatt fenntart-
hassa. Késes-utca 37.
Nyiriné.

Kiadó

Sörcsarnok és vendéglő!

A Kossuth- és Piac-utca
sarkán lévő legmoder-
nebb berendezésű
alagsori vendéglő és
söröszarnok
f. évi november 1-től
kezdve kiadó.
Érdeklődők forduljanak
a Debreceni Első Taká-
rékpénztárhoz.

Boros hordók!!

500 hektó uj, 250 hektó használt, 25
litertől 650 literig. Továbbá uj zsiros
hordók minden nagyságban kaphatók
hordógyáramban.

Báro Györfly Miklós

Nap-u. 4. Interurban-telefon 12-83.

Eladó csertégla.

A debreczeni gőztéglagyár gyártele-
pén 50,000 darab elsőrendű csertégla
kedvezményes áron eladó.

Értekezhetni levélben a **nyirmártonfalvai**
ref. lelkeszi hivattal.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Megérkeztek

**az őszi és téli divatkelme-
ujdonságok**

**FLANELLEK — SELYMEK
VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Óriási választék !**

Kifutó fiu

felvétetik a kiadóhivatalban.